

ROZWÓJ WYDZIAŁU ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ A PROCES RESTRUKTURYZACJI PRZEMYSŁU I REGIONU¹

1. Wprowadzenie

Tradycje Wydziału Organizacji i Zarządzania (WOIZ) Politechniki Śląskiej sięgają lat 70., kiedy to w strukturze Uczelni wyodrębniono Wydział Organizacji Produkcji. W kolejnych latach, wraz ze wzrostem rangi zarządzania, nie tylko w teorii, ale i praktyce gospodarczej, następował stopniowy rozwój struktury WOIZ. Wdrożenie w Polsce zasad gospodarki rynkowej wyznaczyło początek drogi Wydziału do autonomii. Od 1 października 1992 roku z połączenia Katedry Zarządzania i Ośrodka Nauk Społecznych powstał Instytut Organizacji i Zarządzania Przedsiębiorstwem. Trzy lata później Rektor Politechniki Śląskiej, działając w oparciu o uchwałę Senatu, powołał do życia Wydział Organizacji i Zarządzania. Początkowo siedziba Wydziału mieściła się w Gliwicach. W 1998 roku przeniesiono ją do Zabrza.

Kolejne lata funkcjonowania Wydziału, jako podstawowej jednostki organizacyjnej Politechniki Śląskiej, charakteryzowało szybkie tempo rozwoju infrastruktury i bazy dydaktycznej. Zasoby organizacyjne oraz dydaktyczne Wydziału nadal

* **Prof. dr hab. inż. Marian Turek** – Instytut Ekonomii i Informatyki, Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

¹ Treść niniejszego artykułu stanowi skrót planowanego wystąpienia autora pt. „Praktyka restrukturyzacji wybranych przedsiębiorstw w świetle badań prowadzonych na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej”, w trakcie posiedzenia Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania PAN, które odbyło się w Zabrzu, w dniach 21–22 czerwca 2011 r.

są sukcesywnie rozwijane. Dzięki temu w niedługim okresie Wydział Organizacji i Zarządzania będzie stanowić nowoczesny kompleks tworzący rozległy kampus akademicki. Warto dodać, że Wydział kształci studentów także w Katowicach, Bytomiu i Rybniku.

Przedstawiając genezę i rozwój Wydziału, nie sposób pominąć obecnej struktury organizacyjnej, która odzwierciedla jego potencjał dydaktyczny i naukowo-badawczy. Aktualnie (od 1 września 2009 roku) w strukturze Wydziału działa pięć wewnętrznych jednostek organizacyjnych – 2 katedry i 3 instytuty o dość zróżnicowanym obszarze naukowych zainteresowań. Wcześniej Wydział posiadał w swojej strukturze organizacyjnej 9 katedr. Fundamentalne zagadnienia z zakresu nauk o zarządzaniu podejmowane są w Katedrze Podstaw Zarządzania i Marketingu. Zorientowanie na problemy zarządzania przedsiębiorstwem i organizacji produkcji to nurt badawczy realizowany w Instytucie Zarządzania i Administracji. Jego kontynuacją i rozwinięciem zajmuje się Instytut Inżynierii Produkcji, zgłębiający tajniki inżynierii systemów technicznych, jakości procesów i produkcji oraz zarządzania środowiskiem i bezpieczeństwem. We wszystkich wymienionych zagadnieniach niezbędne jest uwzględnienie zjawisk i procesów ekonomicznych oraz informatycznych, które są przedmiotem badań w Instytucie Ekonomii i Informatyki. Z kolei miękkie elementy zarządzania to obiekt naukowych dociekań Katedry Stosowanych Nauk Społecznych. Przetawiona struktura organizacyjna Wydziału odzwierciedla mozaikę problemów wyznaczających kierunki rozwoju nauk o zarządzaniu. Jest ona złożona z elementów odmiennych, ale tworzących spójną i logiczną kompozycję.

Scharakteryzowane ewolucja i stan aktualny Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej odciskają piętno na działalności naukowo-badawczej. Badania prowadzone na Wydziale są głęboko osadzone w problematyce nauk o zarządzaniu. Cechuje je jednak także interdyscyplinarność i umocowanie w praktyce gospodarczej przedsiębiorstw. Wyróżniki te przysparzają podejmowanym badaniom aplikacyjności i oryginalności. To z kolei stanowi o szczególnie istotnym wkładzie pracowników naukowych Wydziału w procesy przeobrażeń gospodarczych w regionie.

2. Geneza badań prowadzonych na Wydziale Organizacji i Zarządzania

Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej powstał w odpowiedzi na problemy praktyki zarządzania kluczowymi sektorami przemysłu ciężkiego w warunkach transformacji gospodarczej. Transformacja sektora przemysłu ciężkiego postawiła zarówno przedsiębiorstwa, jak i struktury administracyjne regionu w obliczu nowych problemów, wynikających z konieczności dokonania radykalnych zmian.

Sprawne wdrożenie nowych rozwiązań do praktyki zarządzania mogło nastąpić jedynie przy wsparciu odpowiedniego zaplecza naukowego.

Dla środowiska naukowców śląskich oraz przedstawicieli kręgów akademickich dokonujące się przeobrażenia systemowe stały się przyczynkiem do urzeczywistnienia idei powołania do życia jednostki naukowej, która miałaby wspomagać merytorycznie procesy zmian zachodzących w obszarze zarządzania w nowych uwarunkowaniach gospodarczych. Jednostką tą miał się stać Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej. Wydział ten miał się specjalizować w problematyce zarządzania przedsiębiorstwami, sektorami i regionami przemysłowymi. Jego misją było, i jest, wspomaganie, ukierunkowywanie procesów restrukturyzacji przedsiębiorstw, sektorów przemysłowych i regionów oraz przygotowanie kadr menadżerskich dla tych zmian organizacyjnych.

W dynamicznie zmieniających się uwarunkowaniach ekonomiczno-społecznych oraz gospodarczych Wydział Organizacji i Zarządzania wypracował swoje miejsce w procesach racjonalizacji zarządzania „wielką zmianą organizacyjną”. Zmianą tą była restrukturyzacja przemysłu i regionu realizowana w województwie śląskim, zatem na obszarze ukształtowanym i rozwiniętym przez sektory i branże przedsiębiorstw przemysłów tradycyjnych.

Obecnie bogaty w tradycję o długoletnim doświadczeniu Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej oraz wiele innych ośrodków naukowo-badawczych zlokalizowanych w regionie śląskim stanowią bazę naukową i dydaktyczną dla racjonalizacji i strategicznego ukierunkowywania przekształceń gospodarczych w regionie.

Zachodzące w ostatnich kilkunastu latach przeobrażenia w ustroju oraz gospodarce naszego państwa, implikowały radykalne zmiany w funkcjonowaniu przemysłu. W głównej mierze zmiany te polegały na pogłębiającym się podziale pracy oraz wzroście produkcji i wymiany towarowej. Procesy, których jesteśmy także obecnie świadkami, są wielką nadzieją dla mieszkańców zarówno całego kraju, jak i śląskiej oraz zagłębiowskiej społeczności. Trzeba pamiętać, że na Śląsku oraz w Zagłębiu skupia się gros wszystkich problemów związanych z restrukturyzacją wielkiego przemysłu, w tym przede wszystkim górnictwa węgla kamiennego. Warto zwrócić przy tym uwagę, że procesy restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w regionie śląskim to nieporównywalne w historii gospodarczej świata przedsięwzięcia, nie tylko organizacyjne, ale także finansowe, społeczne i menadżerskie. Podobnych zmian o tak dużym zakresie, stopniu złożoności oraz dynamice nie odnotowano w żadnej innej gospodarce. Mamy więc do czynienia niewątpliwie z kompleksową restrukturyzacją przemysłu na niespotykaną dotąd skalę, realizowaną w sposób racjonalny i z sukcesem. Nie oznacza to jednak, że zmiany o których mowa, to proces zakończony. Proces ten dalej musi trwać, zmieniają się bowiem uwarunkowania gospodarcze, społeczne i technologiczne.

Kadra naukowa Wydziału Organizacji i Zarządzania, prowadząc różnego rodzaju prace o charakterze naukowo-badawczym, zwłaszcza badania w obszarze restrukturyzacji przedsiębiorstw przemysłów tradycyjnych, służy swoją wiedzą, doświadczeniem oraz gotowością opracowywania instrumentów, które poprzez odpowiednie zastosowanie mają na celu poprawę sytuacji, w której znajdują się restrukturyzowane przedsiębiorstwa. Ich rozwój jest procesem niezwykle złożonym. Prowadzi do zmian w poziomie i strukturze elementów składowych przedsiębiorstwa, zapewniając tym samym maksymalizację korzyści ekonomicznych.

Zmiany w zakresie czynników oraz uwarunkowań procesów funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstw przemysłów tradycyjnych stanowią z jednej strony wyzwanie dla kadry naukowej WOIZ, a z drugiej strony – przyczynek do podejmowania projektów naukowo-badawczych w tym obszarze. Kluczowe czynniki zmian można skategoryzować jako czynniki ekonomiczno-finansowe, czyli podwyższenie efektywności oraz możliwość redukcji kosztów ogólnych, czynniki rynkowe, czyli pozycja przedsiębiorstwa na rynku, zagrożenia ze strony konkurencji oraz potrzeba rozwoju, wreszcie ostatnia grupa, czynniki społeczno-kulturowe, czyli zmiany postaw pracowników, zmiany postaw kadry zarządzającej, a także etyczne problemy zarządzania.

Kadra Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej posiada wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu działalności naukowej i dydaktycznej w zakresie wymienionych powyżej obszarów. Doświadczenie to ugruntowane zostało poprzez umiejętne łączenie dyscyplin i obszarów wiedzy, takich jak m.in.: teoria organizacji i zarządzania, ekonomia, nauki techniczne oraz nauki społeczne. Dzięki temu Wydział Organizacji i Zarządzania dostarcza praktyce przemysłowej ogromnego potencjału w postaci zaplecza naukowego, w pełni potrafiącego zaspokajać potrzeby, m.in. takich gałęzi przemysłu, jak górnictwo, hutnictwo, przetwórstwo żelaza i stali oraz metali nieżelaznych, przemysł energetyczny czy też maszynowy. Pracownicy naukowci Wydziału realizują prace o charakterze naukowo-badawczym i eksperckim, mające wspomóc funkcjonowanie przedsiębiorstw w gospodarce rynkowej.

3. Obszary badawcze

Każda z wewnętrznych jednostek organizacyjnych Wydziału realizuje prace badawcze i projektowe, ukierunkowane na racjonalizację procesów restrukturyzacyjnych w sektorze górnictwa węgla kamiennego i regionu. Projekty realizowane przez jednostki wewnętrzne lokują się w obszarze dyscypliny nauki o zarządzaniu. W szczególności należy wyróżnić w tym zakresie inspirującą i koordynującą rolę Instytutu Zarządzania i Administracji, skupiającego w swych szeregach największą liczbę specjalistów z obszaru zarządzania, w tym ekspertów w zakresie restrukturyzacji

przedsiębiorstw i regionów. Wiedza i doświadczenie wymienionych tu specjalistów zostały wykorzystane m.in. przez Ministra Przemysłu i Handlu, który w 1992 roku powołał zespół opracowujący propozycje zmian organizacyjnych w sektorze górnictwa węgla kamiennego. W skład tego zespołu weszli m.in. pracownicy naszego Wydziału. Wyrazem uznania dla wiedzy oraz osiągnięć w obszarze zarządzania było powołanie w latach 1997–2000 pracownika naukowego Wydziału Organizacji i Zarządzania na stanowisko prezesa Państwowej Agencji Restrukturyzacji Węgla Kamiennego, a w rządzie Jerzego Buzka powierzono mu funkcję wiceministra gospodarki, odpowiedzialnego m.in. za restrukturyzację przemysłu. Są to tylko nieliczne przykłady funkcji pełnionych przez pracowników naukowych Wydziału Organizacji i Zarządzania w kluczowych strukturach gospodarki w okresie przeobrażeń systemowych.

Warto podkreślić, że Wydział Organizacji i Zarządzania realizuje również prace badawcze przy współpracy z wieloma instytucjami zewnętrznymi, w tym z instytucjami rządowymi (np. Ministerstwem Gospodarki, Urzędem Wojewódzkim), samorządowymi (np. Urzędem Marszałkowskim, Urzędem Miejskim), jednostkami służby zdrowia oraz innymi instytucjami badawczymi. Szczególna uwaga przywiązywana jest do współpracy z przedsiębiorstwami produkcyjnymi i usługowymi, zarówno prywatnymi, jak i tymi, które są własnością Skarbu Państwa. Aby te zadania realizować na wysokim poziomie, konieczne jest przede wszystkim zapewnienie właściwej kadry, w tym odpowiedniej liczby samodzielnych i pomocniczych pracowników naukowych. Wymóg ten niewątpliwie spełnia Wydział Organizacji i Zarządzania.

Pracownicy Wydziału brali i biorą udział w szeregu projektów finansowanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i środków międzynarodowych. W projektach pełnią zarówno role kierowników, jak również członków zespołów badawczych. Do najważniejszych zaliczyć należy:

- 2009–2011 – projekt systemowy „Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego”. Liderem Projektu jest Urząd Marszałkowski woj. śląskiego, Politechnika Śląska jako partner obok Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Głównego Instytutu Górnictwa i Akademii Sztuk Pięknych;
- 2010–2012 – Program Operacyjny Kapitał Ludzki „Diagnoza potencjału gospodarki województwa śląskiego pod kątem rozwoju kompetencji informacyjno-komunikacyjnych pracowników i pracodawców”;
- 2009–2011 – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka „System zarządzania likwidacją emisji CO₂ ze zwałowisk odpadów powęglowych”;
- 2008–2010 – Program Operacyjny Kapitał Ludzki „Nowe kompetencje dla nauczycieli i pracowników administracji oświaty”, FSD-25/ROZ4/2008;
- 2006–2008 – projekt badawczy zamawiany „Priorytetowe technologie dla zrównoważonego rozwoju województwa śląskiego”;

- 2008–2011 – program 1.1.1. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka „Foresight technologiczny rozwoju sektora usług publicznych w Górnośląskim Obszarze Metropolitalnym”;
- 2006–2008 – Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw „Scenariusze rozwoju technologicznego przemysłu wydobywczego węgla kamiennego”, współfinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego UE w ramach Działania 1.4. SPO-WKP, Poddziałanie 1.4.5;
- 2005–2007 – 2.6 Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Przedsiębiorstw, „Jednostka Zarządzająca Regionalnym Systemem Innowacji w Województwie Śląskim”.

Na uwagę zasługuje udział pracowników Wydziału w realizacji na przestrzeni lat 2008–2010, kilkudziesięciu projektów badawczych, rozwojowych oraz badań statutowych i własnych, a w szczególności w:

- projektach badawczych własnych, habilitacyjnych i promotorskich;
- innych pracach badawczych i rozwojowych;
- pracach wykonywanych w ramach rektorskich grantów profesorskich i habilitacyjnych.

4. Kształtowanie się szkół naukowych

Waga problemów praktyki zarządzania okresu transformacji systemowej oraz skala i tempo przekształceń struktury przemysłowej regionu zainspirowały kadre naukową Wydziału Organizacji i Zarządzania do podjęcia wielu działań, które w istotnym stopniu wpłynęły na rozwój nauk o zarządzaniu. Należy to odnieść zwłaszcza do opracowania podstaw merytorycznych i metodologicznych procesów restrukturyzacji i rozwoju przemysłów ciężkich. Prace w tym zakresie zostały skupione głównie wokół badań społeczno-kulturowych oraz etycznych aspektów zarządzania organizacjami przemysłowymi, a przede wszystkim opracowania metodyki zarządzania projektami w przemyśle i przedsiębiorstwie.

Dynamika zmian zachodzących w otoczeniu przedsiębiorstw przemysłowych implikowała szeroką dywersyfikację zainteresowań badawczych i naukowych pracowników Wydziału. To z kolei przyczyniło się do stworzenia teoretycznych i praktycznych podstaw zarządzania innowacjami w przedsiębiorstwie i regionie. Dotyczy to m.in. takich obszarów problemowych, jak: tworzenie i rozwój nowych struktur przemysłu, w tym klastrów technologicznych i innowacyjnych oraz sieci współpracy, a także budowanie regionalnych strategii innowacji wraz z systemem innowacji.

Pozytywnym odzwierciedleniem procesu specjalizacji naukowej i badawczej pracowników Wydziału jest wzrost uznawalności w środowisku praktyki przemysłowej

nowych szkół naukowych, stworzonych i rozwijanych w oparciu o szerokie badania i projekty rozwojowe. Szkoły, o których mowa, to:

- racjonalizacja procesów restrukturyzacji przedsiębiorstw przemysłów ciężkich: górnictwa, hutnictwa i energetyki, z ukierunkowaniem na metodykę zarządzania projektami;
- badania zmian i projektowanie kultury organizacyjnej w przekształcanych przedsiębiorstwach przemysłów ciężkich;
- metodyka diagnozowania i projektowania klastrów innowacyjnych w strukturach przemysłowych i regionalnych;
- badania etycznych i korupcyjnych zachowań organizacji.

Każda ze wskazanych szkół jest rozwijana w toku badań realizowanych przez odpowiednie zespoły badawcze, kierowane przez doświadczonych profesorów. Efektem prac tych zespołów są liczne publikacje, granty badawcze i rozwojowe. Wielu pracowników Wydziału otrzymało wyróżnienia naukowe, jak również uczestniczy w pracach rad i komisjach naukowych.

Nie bez znaczenia pozostaje bogaty dorobek publikacyjny pracowników Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej. W ramach swej wieloletniej aktywności naukowej opublikowano bowiem około 150 monografii i prac zbiorowych, które rozwijając dyscyplinę nauk o zarządzaniu, wpisują się w założenia wymienionych wcześniej szkół stworzonych przez Wydział.

5. Perspektywy rozwoju

Przed kadrą zarządzającą przedsiębiorstw oraz instytucji regionu, a także przed pracownikami naukowymi Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej nowe wyzwania związane z kolejną fazą restrukturyzacji przemysłów śląskich i regionu. Już dziś można stwierdzić, że Wydział, poprzez aktywność naukowo-badawczą zajął w procesach restrukturyzacyjnych regionu znaczące miejsce. Efektem ścisłej współpracy z praktyką przemysłową są liczne projekty badawcze z zakresu zarządzania, realizowane przez znamienitych naukowców z Politechniki Śląskiej, w tym zwłaszcza z Wydziału Organizacji i Zarządzania. Na przestrzeni ostatnich lat czterech pracowników Wydziału uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie nauki o zarządzaniu, a jedna osoba – stopień doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia. Na ukończeniu natomiast jest jedna monografia profesorska i pięć prac habilitacyjnych z dyscyplin w dziedzinie nauk ekonomicznych, takich jak: nauki o zarządzaniu, ekonomia oraz towaroznawstwo.

Na Wydziale przygotowano kadrę oraz stosowną infrastrukturę do podejmowania wyzwań, jakie niosą przeobrażenia w gospodarce. W przyszłości w dalszym

ciągu będzie kładziony nacisk na badania dotyczące konkretnych sytuacji, które tworzą szansę rozwoju przedsiębiorstw i regionu. Wykorzystując metody indukcyjne oraz metody badań operacyjnych, a jednocześnie posługując się instrumentami matematyczno-statystycznymi i logicznymi, opracowane zostaną modele mające na celu stworzenie podstaw podejmowania w organizacjach racjonalnych decyzji, bowiem sprawne funkcjonowanie organizacji przyczynia się niewątpliwie do osiągnięcia przez nią wytyczonej misji.

Wciąż jest jeszcze bardzo wiele do zrobienia w zakresie poprawy sprawności działań wielu organizacji funkcjonujących w regionie. Szczególny nacisk powinien zostać położony na takie obszary działalności, jak: innowacyjne zarządzanie produkcją, zarządzanie logistyką, zarządzanie technologiczne i zarządzanie jakością. Powinno to wpłynąć na rozwój kształtujących się w ramach Wydziału szkół naukowych i ich doskonalenie w odniesieniu do zarządzania strategicznego, taktycznego i operacyjnego.

Ważnym elementem rozwoju działalności naukowej Wydziału Organizacji i Zarządzania jest szeroko zakrojona współpraca z zagranicą. Na uwagę zasługuje zorganizowanie międzynarodowych zespołów badawczych oraz przygotowanie monografii naukowej pt. *Organization Immunity to Corruption. Building Theoretical and Research Foundations* pod kierownictwem przedstawiciela Wydziału. Ponadto Wydział współpracuje z TU Freiberg, Uniwersytetem Paryż 8 oraz firmami CITYTAK i ESIUM, z Uniwersytetem Horsens (Dania), z Instytutem Politechnicznym z St. Petersburga, z Tarnopolskim Narodowym Uniwersytetem Ekonomicznym na Ukrainie.

Dalszy rozwój i rozbudowa Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej są możliwe również dzięki współpracy z miastem Zabrze, co pozwala na przygotowanie lepszych warunków pracy i kształcenia studentów. Należy dodać, że w roku akademickim 2005/2006 władze Zabrze zakupiły budynek (tzw. „B”) przy ul. Roosevelta 32 w celu przeprowadzenia w nim kapitalnego remontu budowlanego i przeznaczenia go na potrzeby działalności dydaktycznej realizowanej przez Wydział Organizacji i Zarządzania. Powstaną tam dostępne dla studentów pomieszczenia seminaryjne, laboratoria komputerowe i zaplecze sanitarne budynku, jak również zostanie zlokalizowana biblioteka. Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane przy zaangażowaniu środków z budżetu miasta Zabrze oraz funduszy unijnych.

6. Podsumowanie

Funkcjonowanie Wydziału Organizacji i Zarządzania jest ściśle powiązane z rozwojem przedsiębiorczości w regionie. Badania naukowe prowadzone na Wydziale przez pracowników naukowych wykazały, że pożądane są tylko te działania przedsiębiorstw, które zmierzają do zapewnienia racjonalnej i efektywnej koordynacji

zasobów gospodarczych. Wydział Organizacji i Zarządzania poprzez różnorakie inwestycje w dalszym ciągu będzie realizował swoje cele, mając na względzie wspieranie lokalnych procesów restrukturyzacyjnych, a także nowych wyzwań stawianych przedsiębiorstwom. Funkcjonujące w dynamicznym i złożonym otoczeniu przedsiębiorstwa regionu wymagają coraz to nowszych technik oraz metod zarządzania, mających na celu realizację zamierzonych kierunków działalności. Pracownicy Wydziału wychodzą naprzeciw tym potrzebom.

Mając od 1995 roku swą siedzibę w Zabrze Wydział Organizacji i Zarządzania stał się bez wątpienia ważnym ośrodkiem edukacyjnym i naukowo-badawczym, nie tylko w województwie śląskim, ale także w całym regionie. Dysponując odpowiednią bazą dydaktyczną, Wydział wychodzi naprzeciw potrzebom rynku, dostarczając absolwenta posiadającego szeroką i fundamentalną wiedzę o przedsiębiorstwie i mechanizmach w nim zachodzących. Z drugiej zaś strony kadra naukowa Wydziału poprzez różnego rodzaju prace naukowo-badawcze i projektowe, przy współpracy z instytucjami rządowymi i samorządowymi, dostarcza wszechstronnej wiedzy dotyczącej różnorodnych aspektów zarządzania organizacjami przemysłowymi. Wydział na trwałe wpisał się w architekturę procesów zmian zachodzących w przemyśle, zarówno w skali regionu, jak też całego kraju, nie tylko realizując stawiane przed nim wyzwania, ale także konstruując nowe szkoły zarządzania, wdrażane do praktyki działań związanych z restrukturyzacją przemysłu i regionu.

ROZWÓJ WYDZIAŁU ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ A PROCES RESTRUKTURYZACJI PRZEMYSŁU I REGIONU

Streszczenie

Wydział Organizacji i Zarządzania, jako podstawowa jednostka organizacyjna Politechniki Śląskiej, legitymuje się kilkunastoletnią historią. Został powołany do życia w odpowiedzi na dynamiczne przeobrażenia związane z wprowadzeniem w Polsce gospodarki rynkowej, rodzącej konieczność uruchomienia procesów restrukturyzacji przemysłu oraz regionu. Kadra zarządzająca przedsiębiorstw przemysłowych została postawiona przed trudnymi zadaniami, których rozwiązanie wymagało podejmowania autonomicznych decyzji w zakresie nowych kierunków rozwoju. Brakowało doświadczenia wynikającego z funkcjonowania w strukturach

gospodarki wolnorynkowej. Powstałą lukę wypełnił Wydział Organizacji i Zarządzania, skupiający w swych szeregach wielu specjalistów z obszaru zarządzania zmianami w przemyśle, dysponujących bogatą wiedzą teoretyczną oraz ugruntowanym doświadczeniem naukowo-badawczym, zdobytym w ścisłej współpracy z praktyką przemysłową. Siła Wydziału tkwiła w jego zapleczu naukowym, skupiającym znakomitych teoretyków zarządzania oraz doświadczonych ekspertów dysponujących wiedzą inżynierską. To zaowocowało odegraniem istotnej roli przez Wydział w procesach restrukturyzacji przemysłu i regionu.

SŁOWA KLUCZOWE: ZARZĄDZANIE ZMIANAMI W PRZEMYSŁE, RESTRUKTURYZACJA PRZEMYSŁU I REGIONU, ROZWÓJ

THE DEVELOPMENT OF THE FACULTY OF ORGANISATION AND MANAGEMENT OF THE SILESIA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY IN VIEW OF RESTRUCTURING OF THE INDUSTRY AND THE REGION

Abstract

The Faculty of Organisation and Management is a basic organisational unit of the Silesian University of Technology and already has a dozen years' history. It was set up in response to dynamic changes connected with implementing market economy in Poland, which fact created a necessity of initiating restructuring processes of the industry and the region. The management staff of industrial companies faced difficult tasks which, in order to be solved, required making autonomous decisions in the scope of new directions of development. The missing component was experience stemming from functioning in the structures of the free market economy. The gap was filled by the Faculty Of Organisation And Management, whose ranks included numerous specialists in the scope of industrial change management. The experts possessed wide theoretical knowledge and well-established experience in science and research, gained in the course of close cooperation with the industry. The Faculty's strength was its scientific base that gathered outstanding management theoreticians and experienced experts possessing engineering knowledge. As a result, the Faculty played an important part in the restructuring processes of the industry and the region.

KEYWORDS: INDUSTRIAL CHANGE MANAGEMENT, RESTRUCTURING PROCESSES OF THE INDUSTRY AND THE REGION, DEVELOPMENT